

מסורת הש"ס

א [שפת כב: ע"ש], **ב** [כ"ג כא: א] [סס], **ד** [ד"ה גריסין אחר ד"ה לא יבור], **ה** [צ"ל חמא], **ו** [וע' מוס' סנהדרין ד: ד"ה אל יחסר וצ"ב: ו': ד"ה כל],

הגהות הב"ח

א [גב' ופי תימא מאי אבל נותן:]

הגהות הגר"א

א [גב' ת"ר אצ"ל כ"ו, כ"ב גירסת הר"ף להיפך ור"ל דלא יערב לו ישנים בחדשים ועל רישא דממתי (ועמ"ש רבינו בח"מ סי' ככ"ח): **ב**] רש"י ד"ה מפני, דוקא כ"ו, כ"ב אצל הרא"ש לא כתב כן: **ג**] שם וכן כ"ו, כ"ב אצל הר"ף חולק ע"ז ולכן אמרה הממתי דוקא על פי וכן פ' הרא"ש:

מוסף רש"י

השופה. מרים (שבת קכט. גיטין סח. טהדרין קט. חולין סז). שופך (ב"ק קסח) מערה בנחת מכלי אל כלי (חולין קיב:). שהוא מרגילן לבא אצלו. כשאבותיהם שולחין אותו אל החנויות לקנות מן החנויות (ב"ב כא:). שיסקי. שקדים (סח).

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

ואין ל"ל חדשים בישנים. פסק למכור לו ישנים לא יערב בהן

חדשים שהישנים יבישין ועושין קמח יותר מן החדשים: מפני שמשיביו. קשה משביח את הרך לפיכך פסק עמו רך מערב בו קשה. **א**] דוקא קמתי קשה ברך ולא רך בקשה פסק עמו קשה

ואין צריך לומר חדשים בישנים «באמת אמרו ביין התירו לערב קשה ברך מפני שהוא משביחו י אין מערבין שמרי יין ביין אבל נותן לו את שמריו ימי שנתערב מים ביינו לא ימכרנו בחנות אלא א"כ הודיעו ולא לתגר אע"פ שהודיעו שאינו אלא לרמות בו ימקום שנהגו להטיל מים ביין יטילו ה"התגר נוטל מה' גרנות ונותן לתוך מגורה אחת מה' גיתות ונותן לתוך פיתום אחד ובלבד שלא יהא מתכוין לערב: **גב'** ת"ר אין צ"ל וא' חדשות מארבע וישנות משלש דאין מערבין אלא אפילו חדשות משלש וישנות מארבע אין מערבין מפני שאדם רוצה לישנן: באמת אמרו ביין התירו לערב קשה ברך מפני שהוא משביחו (וכו'): א"ר אלעזר עדיא אמרה **ה** כל באמת אמרו הלכה היא אמר ר"ג יובין הגיתות שנו והאידינא דקא מערבי שלא בין הגיתות אמר רב פפא ידיעי וקא מחלי רב אחא בריה דרב איקא אמר הא מגי רבי אחא היא דתניא רבי אחא ימתיר בדבר הנטעם: ואין מערבין שמרי יין ביין אבל נותן לו את שמריו (וכו'): והא אמרת רישא אין מערבין כלל וכי תימא מאי **ה** נותן לו את שמריו דקא מודע ליה הא מדקתני

סיפא לא ימכרנו בחנות אלא א"כ מודיעו ולא לתגר אע"פ שמודיעו מכלל דרישא אע"ג דלא מודע ליה אמר רב יהודה ה"ק אין מערבין שמרים של אמש בשל יום ולא של יום בשל אמש אבל נותן לו את שמריו תניא גמ' הכי רבי יהודה אומר השופה יין לחבירו ה"ז לא יערב של אמש בשל יום ולא של יום בשל אמש אבל מערב של אמש בשל אמש ושל יום בשל יום: מי שנתערב מים ביינו ה"ז לא ימכרנו בחנות אלא א"כ מודיעו וכו': רבא אייתו ליה חמרא מחנותא מזוגה טעמיה לא הוה בסים שדריה לחנותא א"ל אביי והא אנן תנן ולא לתגר אע"פ שהודיעו א"ל מוזגא דידי מידע ידיע וכי תימא דטפי ומחיליה ומזבין ליה א"כ אין לדבר סוף: מקום שנהגו להטיל מים ביין יטילו וכו': תנא למחצה לשליש ולרביע אמר רב יובין הגיתות שנו: **בתנא'** רבי יהודה אומר לא יחלק החנוני קליות ואגוזין לתינוקות מפני שהוא מרגילן לבא אצלו וחכמים למתירין ולא יפחות את השער וחכ"א זכור לטוב לא יבור את הגריסין דברי אבא שאול וחכמים ימתירין יומודים שלא יבור מעל פי מגורה שאינו אלא כגונב את העין י אין מפרכסין לא את האדם ולא את הבהמה ולא את הכלים: **גב'** מאי טעמייהו דרבנן דאמר ליה אנא מפליגנא אמגוזי ואת פליג שיסקי: ולא יפחות את השער וחכ"א זכור לטוב וכו': מאי טעמא דרבנן

הודיעו ללא הודיעו מכלל דרישא דקמתי אצל נותן לו את שמריו אע"ג דלא אודעיה: של אמש. מיין ששפה אמש ונשארו השמרים אין מערבין אותו ציין ששפה היום ששמרי יין זה מקלקלין יין אחר: אצל נוסן הוא לו אם שמריו. של יין ענמו. ויום ואמש לאו דוקא והוא הדין ליום ויום משמי חציות אלא אורחא דמילתא נקט דקתם יום ואמש משמי חציות: השופה יין. כל דבר הכלול הנזרק בנחת מכלי אל כלי שלא יתערבו בו שמרים קרו לה שפייה: מוגיפ. נתן בו מים שכן דרכו: כסים. מצוסם וטוב: והא אנו סנן ולא לסגר שאינו אלא לרמוס כו'. וחנווני היינו תגר ויחזור חנווני זה וימכרנו בחזקת יין בחנות והרי המים מעורבין בו ואתה מכרת לו ואיכא לפני עור (ויקרא יט): מוגא דידי מידע ידיע. שאני נותן בו מים הרבה: וכי תימא מייתי חמרא חייל ומערב ביה. עד שלא יהא ניכר טעם המים: א"כ. דלכולי האי חיישינן: אין לדבר סוף. שאף המים לצדם אסור למכור לחנווני שמא יערבם ציין ולא חשו אלא בזמן שאני מוכר לו דבר העשוי לרמות בו כמות שהוא עכשיו: למחצה לשליש ולרביע. הכל כמנהג המדינה יטיל מים אם מחצה מחצה אם שליש שליש: **בתנא'** ולא יפחות אם השער. למכור בזול מפני שמרגיל לבא אצלו ומקפח מוונות חבירו: זכור לטוב. שמתוך כך אולרי פירות מוכרין בזול: י גריסין. פולין גרוסות בריחים אחת לשמים: לא יבור. את הפסולת לפי שמתוך שנראות יפות הוא מעלה על דמיהם הרבה מדמי הפסולת שנטל מהם: וחכמים מחירין. טעמא מפרש בגמרא: ומודים שלא יבור מעל פי המגורה. למעלה להראות יפות ואת הפסולת שבתוכו לא בירר: לפי שאינו אלא כגונב את העין. בצריכה זו: ואין מפרכסין. מפ' בגמרא: לא אם האדם. עבד כנעני העומד לימכר: **גב'** שיסקי. פרוג"ש: מאי טעמא. נקט זכור לטוב לשון ברכה: משום

הזהב פרק רביעי בבא מציעא

ס.

ואין צ"ל חדשים בישנים. משום דלמך בפ' המוכר את הספינה (ב"ב דף סא:) דכל מילי עתיקי מעלו דר מתמרי שיכרא יהרסנא: **[מאי]** (אב"י) נותן לו שמריו דקמודע ליה. דס"ד דאפ"ה אסור שלא ירמה בו אחרים: **רבא** אייתו ליה חמרא. רצא גרסינן דאשכחן שהיתה מזוגתו

משונה כדלמרינן בנדרים (דף נה.) ובכ"ל מעצבין (עריצין דף נד.) דמיא האי מזוגא למוגא דרצא צריה דרב יוסף בר יי (חילא) והשתא ניחא הא דלמך רצא בפרק המוילא יין (שבת דף עו. ושם ד"ה דלמך) כל חמרא דלא דרי על חד תלת מיא לאו חמרא הוא ובפרק אחד דיני ממונות (סנהדרין לו.) למרינן אל יחסר המוג שאס הולכרו מהס ללאת אס יש שם כ"ג כנגד סנהדרי קטנה יולאים ואס לאו אין יולאים משמע דמזוגה על חד תרי דקרא [אירין] צמויגת סתם צני אדם ומיהו קשה דמשמע הסם דס"ל לרצא דעיקר מזוגה כך דינה דמוקי מתני' צצמוזג צ' חלקים מים ואחד יין ציין השרוגי דוקא דרפי ונראה דרצא מוקי מזוגה דקרא דלא יחסר המוג ציין השרוגי והרצ מנחם מיוני פירש דלא יחסר המוג שלא יחסרו י' מסנהדרי גדולה דמוג צגימ' י' אצל אס יחסר מ"ט ישארו כ"צ ואין צ"ד שקול מוסיפין עליהם אחד הרי כ"ג ^אומיהו צירושלמי משמע דאיידי צמויגת יין ממש:

הדרן עלך הזהב

סיפא לא ימכרנו בחנות אלא א"כ מודיעו ולא לתגר אע"פ שמודיעו מכלל דרישא אע"ג דלא מודע ליה אמר רב יהודה ה"ה"ק אין מערבין שמרים של אמש בשל יום ולא של יום בשל אמש אבל נותן לו את שמריו תניא גמ' הכי רבי יהודה אומר השופה יין לחבירו ה"ז לא יערב של אמש בשל יום ולא של יום בשל אמש אבל מערב של אמש בשל אמש ושל יום בשל יום: מי שנתערב מים ביינו ה"ז לא ימכרנו בחנות אלא א"כ מודיעו וכו': רבא אייתו ליה חמרא מחנותא מזוגה טעמיה לא הוה בסים שדריה לחנותא א"ל אביי והא אנן תנן ולא לתגר אע"פ שהודיעו א"ל מוזגא דידי מידע ידיע וכי תימא דטפי ומחיליה ומזבין ליה א"כ אין לדבר סוף: מקום שנהגו להטיל מים ביין יטילו וכו': תנא למחצה לשליש ולרביע אמר רב יובין הגיתות שנו: **בתנא'** רבי יהודה אומר לא יחלק החנוני קליות ואגוזין לתינוקות מפני שהוא מרגילן לבא אצלו וחכמים למתירין ולא יפחות את השער וחכ"א זכור לטוב לא יבור את הגריסין דברי אבא שאול וחכמים ימתירין יומודים שלא יבור מעל פי מגורה שאינו אלא כגונב את העין י אין מפרכסין לא את האדם ולא את הבהמה ולא את הכלים: **גב'** מאי טעמייהו דרבנן דאמר ליה אנא מפליגנא אמגוזי ואת פליג שיסקי: ולא יפחות את השער וחכ"א זכור לטוב וכו': מאי טעמא דרבנן משום

הודיעו ללא הודיעו מכלל דרישא דקמתי אצל נותן לו את שמריו אע"ג דלא אודעיה: של אמש. מיין ששפה אמש ונשארו השמרים אין מערבין אותו ציין ששפה היום ששמרי יין זה מקלקלין יין אחר: אצל נוסן הוא לו אם שמריו. של יין ענמו. ויום ואמש לאו דוקא והוא הדין ליום ויום משמי חציות אלא אורחא דמילתא נקט דקתם יום ואמש משמי חציות: השופה יין. כל דבר הכלול הנזרק בנחת מכלי אל כלי שלא יתערבו בו שמרים קרו לה שפייה: מוגיפ. נתן בו מים שכן דרכו: כסים. מצוסם וטוב: והא אנו סנן ולא לסגר שאינו אלא לרמוס כו'. וחנווני היינו תגר ויחזור חנווני זה וימכרנו בחזקת יין בחנות והרי המים מעורבין בו ואתה מכרת לו ואיכא לפני עור (ויקרא יט): מוגא דידי מידע ידיע. שאני נותן בו מים הרבה: וכי תימא מייתי חמרא חייל ומערב ביה. עד שלא יהא ניכר טעם המים: א"כ. דלכולי האי חיישינן: אין לדבר סוף. שאף המים לצדם אסור למכור לחנווני שמא יערבם ציין ולא חשו אלא בזמן שאני מוכר לו דבר העשוי לרמות בו כמות שהוא עכשיו: למחצה לשליש ולרביע. הכל כמנהג המדינה יטיל מים אם מחצה מחצה אם שליש שליש: **בתנא'** ולא יפחות אם השער. למכור בזול מפני שמרגיל לבא אצלו ומקפח מוונות חבירו: זכור לטוב. שמתוך כך אולרי פירות מוכרין בזול: י גריסין. פולין גרוסות בריחים אחת לשמים: לא יבור. את הפסולת לפי שמתוך שנראות יפות הוא מעלה על דמיהם הרבה מדמי הפסולת שנטל מהם: וחכמים מחירין. טעמא מפרש בגמרא: ומודים שלא יבור מעל פי המגורה. למעלה להראות יפות ואת הפסולת שבתוכו לא בירר: לפי שאינו אלא כגונב את העין. בצריכה זו: ואין מפרכסין. מפ' בגמרא: לא אם האדם. עבד כנעני העומד לימכר: **גב'** שיסקי. פרוג"ש: מאי טעמא. נקט זכור לטוב לשון ברכה: משום

עין מושפמ נר מצוה

קצא א מיי פייח מהל' מכירה הל' ה סמג לאון קע טוש"ע ח"מ סי' רכח סעיף יא:

קצב ב מיי שם הל' ח טוש"ע שם סעיף טו:

קצג ג מיי שם הל' ו טוש"ע שם סעיף יב:

קצד ד מיי שם טוש"ע שם סעיף יג:

קצה ה מיי שם הל' ז טוש"ע שם סעיף טו:

קצו ו ז מיי שם הל' ה טוש"ע שם סעיף יא:

קצז ח מיי שם הל' ח טוש"ע שם סעיף יא:

קצה ט עיין צמ"מ שם הל' ו טוש"ע שם סעיף יד:

קצט י טוש"ע שם סעיף יג:

[כ] מיי שם הלכה ו: **ר** ל מ מיי שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף יח:

רא ג ב מיי שם טוש"ע שם סעיף ז:

רב ע מיי שם הל' ב טוש"ע שם סעיף ט:

לעזי רש"י

פרוגי"ש. שו"תים.